

TEMATY PRAC KONKURSOWYCH 2026

TYGODNIE 14 - 26

Numer tygodnia	Seria pytania	TYTUŁ	Data	Opis
14	1	POTOP SZWEDZKI	5 IV 1654	Król Jan II Kazimierz Waza podpisał dekret nakazujący wygnanie z Rzeczypospolitej wszystkich cudzoziemców-innowierców.
14	2	BITWA POD RACŁAWICAMI	4 IV 1794	Dysponujący czterema tysiącami regularnych żołnierzy, dwoma tysiącami kosynierów i dwunastoma działami naczelnik Tadeusz Kościuszko rozbił pod Racławicami liczące trzy tysiące żołnierzy i dwanaście dział wojska gen. Aleksandra Tormasowa. Sukces został osiągnięty dzięki użyciu do ataku na rosyjskie działa kosynierów wspartych piechotą. O przebiegu batalii Kościuszko pisał: trwała od 3 po południu do godziny 8 wieczór. Skutek jej jest zupełne zwycięstwo. Utrzymaliśmy plac bitwy, wzięliśmy 12 armat wielkiego i mniejszego kalibru z zaprzęgami i amunicją do nich należącą.
14	3	POWSTANIE LISTOPADOWE - WARSZAWIANKA	5 IV 1831	W Teatrze Narodowym w Warszawie odbyła się prapremiera Warszawianki, oficjalnej pieśni powstania listopadowego.
14	4	Urodził się Józef Czapski – wybitny malarz	3 IV 1896	Józef Czapski – malarz, pisarz i świadek zbrodni katyńskiej. Czapski dał świadectwo zarówno okrucieństw, jak i piękna oraz pragnienia prawdy w XX w. Artysta pozostawił po sobie bogaty dorobek literacki i malarski, a po wojnie współtworzył paryską „Kulturę”.

14	5	Warner Bros - czyli Wonsale z Polski	4 IV 1923	Studio Warner Bros. zostało założone 4 kwietnia 1923 roku przez braci Harry'ego, Alberta, Samuela i Jacka Warnerów, którzy byli synami żydowskich imigrantów z Polski. Rodzina Wonsalów (później Warnerów) pochodziła z Krasnosielca na Mazowszu. Przyszli magnaci filmowi wyemigrowali z zaboru rosyjskiego do Ameryki Północnej pod koniec XIX wieku, a w 1923 roku założyli słynną wytwórnię. Studio szybko zasygnęło z produkcji filmów dźwiękowych, kultowych kreskówek Looney Tunes oraz klasycznych hitów Hollywood, takich jak „Casablanca”. Dziś Warner Bros. jest jednym z największych i najbardziej wpływowych studiów filmowych i telewizyjnych na świecie, odpowiedzialnym za popularne franczyzy, w tym Harry Potter i uniwersum DC Comics.
14	6	Rzeźbiarz Franciszek Duszeńko	6 IV 1925	100 rocznica urodzin. U honorowanie dorobku tego jednego z najwybitniejszych polskich rzeźbiarzy. Duszeńko, żołnierz Armii Krajowej i więzień obozów koncentracyjnych, stworzył po wojnie monumentalne pomniki, m.in. w Treblince i na Westerplatte, oraz przyczynił się do odbudowy Gdańska.
14	7	Zbrodnia Katyńska	3 IV 1940	3 kwietnia 1940 r. NKWD rozpoczęło „likwidację” obozu w Kozielsku, a w kolejnych dniach obozów w Ostaszkowie (4 kwietnia) i Starobielsku (5 kwietnia). 4 415 jeńców z Kozielska przewieziono do Katynia i zamordowano strzałami w tył głowy. 3 739 jeńców ze Starobielska zabito w pomieszczeniach NKWD w Charkowie, grzebiąc ich ciała na przedmieściach miasta w Piatichatkach. 6 314 jeńców z Ostaszkowa rozstrzelano w gmachu NKWD w Kalininie (obecnie Twer), a pogrzebano w Miednoje.
14	8	Ocalay z Katynia - Stanisław Świaniewicz	3 IV 1940	Stanisław Swianiewicz – polski ekonomista, prawnik, pisarz i sowietolog, świadek zbrodni katyńskiej.
14	9	85. rocznica bitwy o Narvik	8 IV 1940	Bitwa o Narvik (9 kwietnia – 8 czerwca 1940) to pierwsze zwycięstwo aliantów w II wojnie światowej z udziałem Polaków. Dnia 28 maja po ciężkich bojach aliantom udało się zdobyć Narvik. Znaczny udział w tym zwycięstwie mieli polscy żołnierze. Niestety, w związku z trudną sytuacją na froncie we Francji, alianci podjęli decyzję o wycofaniu swych wojsk.
14	10	ROZKAZ GEN. ANDERSA	8 IV 1944	Na froncie włoskim gen. Władysław Anders wydał do żołnierzy II Korpusu Polskiego rozkaz z okazji Świąt Wielkanocnych. W jego treści napisał: Żołnierze 1 Dzień Zmartwychwstania Chrystusa jest dla nas symbolem wiary w zwycięstwo Prawdy i Dobra nad fałszem i przewrotnością. [...] Składając Wam moje najserdeczniejsze życzenia świąteczne, jestem przekonany, że dołożycie wszelkich starań, by nasz wysiłek bojowy zawsze był godny bliskich nam żołnierzy Armii Krajowej.

14	11	UMOWA O BUDOWIE PKIN	5 IV 1952	Z woli Józefa Stalina została podpisana pomiędzy Polską, a Związkiem Radzieckim umowa o budowie Pałacu Kultury i Nauki. Miesiąc później rozpoczęto trwające ponad trzy lata prace budowlane. W ich wyniku w centrum Warszawy wzniesiono najwyższy budynek w Polsce, który stał się jedną z jej najbardziej rozpoznawalnych wizytówek. Choć pałac w swoich wnętrzach mieści wiele instytucji publicznych jest on również jednym z symboli sowieckiego zniewolenia Polski.
14	12	PREMIERA FILMU „JAK ROZPĘTAŁEM II WŚ”	2 IV 1970	Odbyła się premiera polskiej, trzyczęściowej komedii wojennej „Jak rozpętałem II wojnę światową”. Autorem scenariusza oraz reżyserem filmu był były żołnierz AK i NSZ Tadeusz Chmielewski. Perypetie głównego bohatera Franciszka Dolasa, w którego wcielił się Marian Kociniak, zostały osnute na podstawie powieści Kazimierza Sławińskiego pt. „Przygody kanoniera Dolasa”.
15	1	CHRZEST POLSKI	xx xx 966	Przyjęcie chrztu przez księcia Polan Mieszka I, tradycyjnie uważane za początek chrystianizacji Polski. Niekiedy uważa się je również za symboliczny początek państwa polskiego i polskiego Kościoła katolickiego. Chrzest Polski datuje się na rok 966[1], chociaż nie jest to pewne, gdyż źródła średniowieczne różnią się zarówno w opisie okoliczności, w jakich doszło do chrztu, jak też podają różne daty tego wydarzenia.
15	2	HOŁD PRUSKI	10 IV 1525	500. rocznica hołdu pruskiego. hołd pruski to uroczysty hołd lenny złożony 10 kwietnia 1525 r. królowi Zygmuntowi I Staremu przez Albrechta Hohenzollerna na krakowskim rynku. Hołd zakończył ostatnią wojnę polsko-krzyżacką. Na mocy podpisanego wówczas traktatu państwo zakonne w Prusach zostało przekształcone w świeckie księstwo. Prusy Książęce pozostały lennem króla polskiego i przeszły w dziedziczne władanie Albrechta.
15	3	Jan Gwalbert Pawlikowski – pionier polskiej ekologii	13 IV 1860	Jan Gwalbert Pawlikowski (1860–1939) był jednym z najważniejszych twórców idei ochrony przyrody w Polsce – prawnikiem, ekonomistą, publicystą i działaczem społecznym, który już na przełomie XIX i XX w. formułował nowoczesne poglądy ekologiczne. Uważał, że przyroda ma wartość samą w sobie, a nie tylko gospodarczą – było to podejście bardzo nowatorskie jak na jego czasy. Występował przeciwko nadmiernej komercjalizacji gór, zwłaszcza w rejonie Tatr, sprzeciwiając się m.in. niekontrolowanej zabudowie i intensywnej eksploatacji lasów. Był jednym z ideowych inicjatorów działań prowadzących do późniejszego utworzenia Tatrzańskiego Parku Narodowego.

15	4	Malarka Olga Boznańska	15 IV 1865	W 2025 r. przypada 160 rocznica urodzin i 85. rocznica śmierci. Obrazy tej znakomitej malarki należą do najważniejszych dzieł modernistycznych w Polsce i są wystawiane w renomowanych muzeach. Boznańska osiągnęła międzynarodowy sukces, zostając jedną z najbardziej rozpoznawalnych polskich artystek.
15	5	PREMIERA „HARNASI” 1938	9 IV 1938	W poznańskim Teatrze Wielkim odbyła się polska premiera baletu-pantomimy Karola Szymanowskiego „Harnasie”. Było to pierwsze całościowe wystawienie tego dzieła w kraju. Szymanowski komponując ów balet wplótł w niego cytaty melodii ludowych i góralskich. Przed polską premierą „Harnasie” zostali wystawieni wcześniej w Pradze oraz wśród znamienitych gości w Paryżu.
15	6	TYGODNIK „PRZEKRÓJ”	15 IV 1945	W Krakowie ukazał się pierwszy numer, założonego przez Mariana Eilego, tygodnika "Przekrój". W trakcie blisko siedemdziesięcioletniego istnienia pisma jego współpracownikami byli m.in. Konstanty Ildefons Gałczyński, Ludwik Jerzy Kern, Lucjan Kydryński, Sławomir Mrożek i Jerzy Waldorff. Jedną z najbardziej charakterystycznych serii rysunkowych publikowanych na łamach "Przekroju" były przygody Profesora Filutka autorstwa Zbigniewa Lengrena.
15	7	POLSKI FILM - ZNACHOR	12 IV 1982	Premiera filmu Znachor w reżyserii Jerzego Hoffmana.
15	8	POWSTAŁ ZESPÓŁ FILMOWY „DOM”	15 IV 1986	Zespół Filmowy „Dom” powstał 15 kwietnia 1986 roku w strukturze Studia Filmowego im. Karola Irzykowskiego. Jego pierwotna nazwa brzmiała: Zespół Twórców Filmowych „Dom”. Skupiał przede wszystkim absolwentów Wydziału Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Kierownikiem artystycznym Studia Zespołu został Janusz Zaorski. W latach 90. funkcję tę pełnił Filip Bajon.
15	9	Rosjanie opuszczają Polskę	9 IV 1991	Początek oficjalnego wycofywania wojsk radzieckich; tego dnia z garnizonu Borne Sulinowo wyjechał eszelon transportujący w kilkudziesięciu wagonach jednostkę raketową; ostatnia jednostka bojowa opuściła Polskę 28 października 1992 r.

15	10	Polski przemysł - powstaje LUBELLA	xx xx 2003	Korzenie firmy Lubella sięgają 1881 roku, kiedy rodzina Kraussów wybudowała w Lublinie młyn, który z czasem stał się fundamentem przedsiębiorstwa. Lubella od 2003 roku należy do Grupy Maspex. To firma, która produkuje makarony, płatki i kasze, znane w całej Polsce i poza nią. W filmie można opowiedzieć historię młyna Kraussego, pokazując, jak tradycja łączy się z nowoczesną produkcją żywności. Inspirujące jest to, że nawet produkt codziennego użytku ma swoją pasjonującą historię i wpływa na życie milionów ludzi. Lubella uczy młodych, że biznes i innowacja mogą iść w parze z historią i tradycją.
15	11	KATASTROFA SMOLEŃSKA	10 IV 2010	10 kwietnia 2010 r. w katastrofie samolotu Tu-154M pod Smoleńskiem zginęli wszyscy pasażerowie znajdujący się na pokładzie. 96 osób, w tym prezydent, zwierzchnik sił zbrojnych Lech Kaczyński i jego małżonka Maria, a także ostatni prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski..
16	1	Koronacja dwóch pierwszych królów Polski	18 IV 1025	Milenium koronacji dwóch pierwszych królów Polski - Bolesława Chrobrego i Mieszka II Lamberta przypomina o początkach polskiej państwowości. Koronacje te symbolizują narodziny dumnej tradycji państwowości.
16	2	ROZRUCHY PROTESTANCKIE	17 IV 1526	Król Zygmunt I Stary wkroczył do Gdańska aby stłumić bunt luterańskiego pospólstwa.
16	3	Pogrom Polaków w Buku	18 IV 1848	w czasie Wiosny Ludów miasto Buk w Wielkopolsce zostało opanowane przez Prusaków pod wodzą kapitana Boenigka. W wyniku brutalnych ataków połączonych sił pruskich i miejscowych Żydów, którzy wskazywali domy Polaków popierających powstanie, zginęło około 120 osób, a dziesiątki zostało pobitych i ograbionych. Mordom i rabunkom uległ m.in. ksiądz wikariusz Antoni Bielski. Po wycofaniu się Prusaków Polacy dokonali odwetu na najbardziej aktywnych uczestnikach pogromu.

16	4	HENRYK SIENKIEWICZ	18 IV 1869	Na łamach „Przeglądu Tygodniowego” ukazała się debiutancka publikacja Henryka Sienkiewicza – recenzja teatralna z występu Wincentego Rapackiego.
16	5	BŁĘKITNA ARMIA PRZYBYWA DO POLSKI	19 IV 1919	Pierwszy transport żołnierzy Błękitnej Armii stanął na polskiej ziemi z gen. Józefem Hallerem, który poinformował o tym fakcie Józefa Piłsudskiego.
16	6	100-lecie Polskiego Radio	18 IV 1926	W 2026 roku przypada 100-lecie Polskiego Radia. W niedzielę 18 kwietnia 1926 roku o godzinie 17 historyczne słowa spikerki Janiny Sztompkówny: „Halo, halo, Polskie Radio. Fała 480 metrów” poprzedziły pierwszą oficjalną audycję. Od tego momentu radio stało się nie tylko źródłem informacji, ale i „teatrem wyobraźni” Polaków. Kultowe audycje – od „Wesołej Lwowskiej Fali” po „Listę Przebojów Programu III” – towarzyszyły kolejnym pokoleniom. Polskie Radio wraz z rozgłośniami regionalnymi nieustannie jednoczy słuchających. W XXI wieku jego znaczenie nie maleje, lecz wzrasta dzięki nowym technologiom.
16	7	POMNIK JANA KILIŃSKIEGO	19 IV 1936	Na Placu Krasińskich w Warszawie w obecności prezydenta RP Ignacego Mościckiego dokonano uroczystego odsłonięcia pomnika Jana Kilińskiego. Monument słynnego szewca, który poprowadził lud Warszawy przeciw rosyjskiemu garnizonowi został zaprojektowany przez Stanisława Jackowskiego. Jego odsłonięcie nastąpiło w 142. rocznicę przyłączenia insurekcji warszawskiej do Powstania Kościuszkowskiego. Obecnie pomnik znajduje się przy ulicy Podwale.
16	8	OBWIESZCZENIE KATYŃ – OŚWIĘCIM	18 IV 1943	W Krakowie polskie podziemie rozplakatowało sfigowane obwieszczenie informujące o tym, że po pokazowym wyjeździe do Katynia władze Generalnego Gubernatorstwa jakoby miały zorganizować podobny wyjazd do Oświęcimia. Plakat ironizując informował, że zostanie w najbliższym czasie zorganizowana analogiczna wycieczka do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu [...]. Wycieczka ta, ma na celu wykazanie jak humanitarne są w porównaniu z bolszewickimi urządzeniami niemieckie zmierzające do likwidacji ludności polskiej. [...] Dość wspomnieć – że tylko wydajność krematorium w Oświęcimiu wynosi już obecnie 3000 osób na dobę.

16	9	80. rocznica forsowania Odry i Nysy Łużyckiej	16 IV 1945	Początek operacji - 16 kwietnia 1945 r. Forsowanie Nysy Łużyckiej było częścią tzw. operacji łużyckiej, podczas której doszło do bitwy pod Budziszynem (22-28 kwietnia). Była to jedna z najbardziej krwawych bitew w historii wojska polskiego. Uczestniczyła w niej 2 Armia Wojska Polskiego. Zła ocena sytuacji oraz błędy w dowodzeniu 2 Armią spowodowały ciężkie straty. Podczas operacji łużyckiej zginęło prawie pięć tysięcy polskich żołnierzy, trzy tysiące uznano za zaginionych, a 10 tys. zostało rannych. Dwa tygodnie później ofensywa, znana jako operacja berlińska, zakończyła się zdobyciem stolicy hitlerowskich Niemiec.
16	10	Wyzwolenie Bolonii	21 IV 1945	21 kwietnia 1945 roku, o 6 rano, do Bolonii wkroczył 9 Batalion Strzelców Karpackich. Na ratuszu zawisła polska flaga, rada miasta przyznała żołnierzom specjalne medale, a sama jednostka zyskała nową nazwę: 9 Boloński Batalion Strzelców Karpackich.
16	11	Utworzenie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	16 IV 1990	W 1990 roku w Polsce powstał UOKiK – instytucja, która pilnuje, żeby firmy grały fair i nie oszukiwały klientów. Urząd sprawdza, czy przedsiębiorcy nie tworzą monopolu i nie wykorzystują swojej przewagi do nieuczciwych praktyk. Dzięki jego działaniom konsumenci mogą czuć się bezpieczniej, a rynek staje się bardziej przejrzysty i konkurencyjny. UOKiK edukuje też ludzi, jak bronić swoich praw przy zakupach i w kontaktach z firmami. To właśnie dzięki takim instytucjom młodzi Polacy mają szansę korzystać z uczciwego rynku i podejmować świadome decyzje.
16	12	Polski przemysł - zakończenie produkcji FSO Polonez	22 IV 2002	Nowoczesny na tamte czasy samochód segmentu C/D, oparty konstrukcyjnie na Fiacie 125p, powstawał przez 24 lata, do 22 kwietnia 2002 roku, a łącznie wyprodukowano ponad milion egzemplarzy.

17	1	Historyczna warzelnia soli w Drohobyczu (Ukraina)	xx xx 1340	<p>Kazimierz Wielki w 1340 roku nadał miastu herb przedstawiający 9 topek solnych (tradycyjna miara soli w Drohobyczu) na granatowej tarczy.</p> <p>Fabryka soli w Drohobyczu jest unikalną, autentyczną oraz niepowtarzalną manufakturą. Jeszcze w okresie Rusi Kijowskiej w XI wieku na miejscu ówczesnego Drohobycza istniała mała osada, która posiadała na swym terenie liczne „słone źródła” – źródła solanki. Od momentu założenia miasta, Drohobycz pełnił funkcje lokalnej i regionalnej „ŻUPY”. Fabryka, razem z leżącymi po obu stronach obiektu zabytkowymi, drewnianymi, krytymi gontem cerkwiami: Cerkiew Świętego Jerzego (XV-XVI wiek) oraz Cerkiew Podwyższenia Krzyża Świętego (XVIII wiek), tworzą rozległy zabytkowy kompleks, będący w zarządzie „Muzeum Ziemi Drohobyskiej”.</p> <p>Rozwój przemysłu solnego datowany jest od XV do XVII wieku. W owym okresie na Podkarpaciu sól z solanki (roztwór soli) pozyskiwano prawie w 400 warzelniach (panwiach, żupach). Najbogatsze wodne “złoża” soli, jak stwierdza historyk Iwan Krypjakewycz, znajdują się w trzech miejscowościach, a mianowicie: w okolicach Drohobycza, Starej Soli oraz Dołyny. Przy czym tylko w Drohobyczu istniało 45 źródeł solankowych, z których wydobywano niemalże 26 tys. beczek soli. W 1570 roku w Truskawcu działało dwadzieścia drobnych zakładów produkcyjnych.</p>
17	2	I RZECZPOSPOLITA - OBRONA KRESÓW	28 IV 1520	<p>Król Polski Zygmunt I Stary wydał w Toruniu ordynację obrony kresów. Dokument stanowił o rozmieszczeniu oddziałów obrony potocznej, których zadaniem była obrona południowo-wschodnich granic polskich, zwłaszcza przed najazdami tatarskimi.</p>
17	3	GAZETA INSUREKCJI KOŚCIUSZKOWSKIEJ	26 IV 1794	<p>Ukazało się pierwsze wydanie „Gazety Wolnej Warszawskiej”, oficjalnego organu insurekcji kościuszkowskiej.</p>
17	4	WIOSNA LUDÓW W KRAKOWIE	23 IV 1848	<p>Wiosna Ludów w Krakowie. Niespełnione obietnice cesarza Austrii spowodowały bunt krakowian. Wojska austriackie przybyły tłumić zamieszki. Austriacy wycofują się na Wawel skąd bombardują Kraków. Pożar miasta gasi dopiero deszcz.</p>
17	5	BOMBARDOWANIE KRAKOWA	26 IV 1848	<p>Bombardowanie Krakowa należało do najistotniejszych, a zarazem najtragiczniejszych wydarzeń na polskich ziemiach w okresie Wiosny Ludów 1848-1849. Początkowo mało kto mógł przewidzieć, że wydarzy się coś podobnego; w pierwszych dniach po wybuchu rewolucji w Wiedniu krakowianie zachowali spokój.</p>

17	6	NARODZINY „ŁUPASZKI”	29 IV 1889	W Suwałkach urodził się późniejszy podpułkownik, żołnierz Samoobrony Wileńskiej, pogromca bolszewików, kawalerzysta Wojska Polskiego i Korpusu Ochrony Pogranicza, partyzant i kawaler orderu Virtuti Militari, Jerzy Dąmbrowski „Łupasza”. Niesamowite wyczyny jakich dokonywał w trakcie walk z Armią Czerwoną w latach 1918-1920 sprawiły, że stał się na kresach północno-wschodnich postacią legendarną, sławnym zagończykiem [...] dokazującym na czele ochotniczego oddziału jazdy czynów odwagi i sztuki wojennej godnych Kmicica.
17	7	STANISŁAW SWIANIEWICZ	29 IV 1940	Do stacji Gniazdowo dotarł transport, w którym znajdował się prof. Uniwersytetu Stefana Batorego Stanisław Swianiewicz. Naukowiec został oddzielony od pozostałych oficerów i przez okno wagonu obserwował autobusy transportujące Polaków na miejsce dokonywanej zbrodni. Był jedynym niemal bezpośrednim polskim świadkiem zbrodni katyńskiej.
17	8	Rotmistrz Pilecki - uczeczka z Auschwitz	27 IV 1943	Rotmistrz Witold Pilecki uciekł z KL Auschwitz w nocy z 26 na 27 kwietnia 1943 roku wraz z dwoma współwięźniami, Janem Redzejem i Edwardem Ciesielskim. Uciekinierzy wydostali się przez piekarnię poza obóz, wyważając drzwi, a następnie dotarli do Soły i Wisły. Po przepłynięciu rzeki i ucieczce przez Puszcze Niepołomicką, dotarli do Nowego Wiśnicza
17	9	Pomniki Fryderyka Chopina na świecie	xx xx xxxx	Pomniki Fryderyka Chopina upamiętniają go na całym świecie. Między innymi w Wiedniu, Tiranie, Singapurze czy Rio de Janeiro. Najwyższy z nich, liczący 7 metrów wysokości, został odsłonięty w Szanghaju w 2007 roku. Jego autorką projektu jest Lu Pin, pochodząca z Chin absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie
17	10	Profilaktyka Zdrowotna	xx xx 2026	Sejm ustanowił 2026 rok Rokiem Profilaktyki Zdrowotnej, aby podkreślić znaczenie działań zapobiegawczych w ochronie zdrowia i promocji zdrowego stylu życia. Uchwała ma zwrócić uwagę na profilaktykę chorób cywilizacyjnych, takich jak cukrzyca, choroby sercowo-naczyniowe czy nowotwory, oraz na znaczenie regularnych badań lekarskich i edukacji zdrowotnej społeczeństwa. Rok ten ma także służyć popularyzacji zdrowych nawyków, aktywności fizycznej i świadomego dbania o zdrowie, aby zmniejszać ryzyko zachorowań i poprawiać jakość życia Polaków.
17	11	Polski biznes - powstaj firma rodzinna ABRAMCZYK	4 V 1994	Bracia Abramczyk stworzyli firmę zajmującą się importem, przetwarzaniem i sprzedażą mrożonych ryb oraz owoców morza dostarczanych z wielu rejonów świata. Dzięki nowoczesnej technologii i współpracy z dostawcami z Europy, Ameryki, Azji czy Oceanii jej produkty trafiają codziennie do tysięcy sklepów w Polsce i za granicą. Firma łączy tradycję rodzinną z nowoczesnym podejściem do jakości i zdrowego jedzenia, promując ryby jako wartościowy element codziennej diety. Abramczyk angażuje się również w działalność społeczną i sportową. To inspirujący przykład polskiego przedsiębiorstwa, które z małej rodzinnej firmy stało się rozpoznawalną marką.

18	1	KONSTYTUCJA 3 MAJA	3 V 1791	Narodowe Święta 3 Maja. 3 maja obchodzimy święto narodowe upamiętniające przyjęcie w 1791 r. przez Sejm Rzeczypospolitej Obojga Narodów pierwszej w Europie i drugiej na świecie spisanej konstytucji. Ten wyjątkowy świąteczny dzień ustanowiono pierwotnie w 1919 r. i przywrócono w 1990 r.
18	2	WOLNE MIASTO KRAKÓW 1815	3 V 1815	Utworzenie Wolnego, Niepodległego i Ściśle Neutralnego Wolnego Miasta Krakowa i jego Okręgu (Rzeczypospolitej Krakowskiej) pozostającego pod kontrolą trzech państw sąsiadujących – Imperium Rosyjskiego, Królestwa Prus i Cesarstwa Austrii.
18	3	URODZIŁ SIĘ HENRYK SIENKIEWICZ	5 V 1846	W Woli Okrzejskiej urodził się przyszły laureat literackiej Nagrody Nobla, Henryk Sienkiewicz. W zbiorowej świadomości rodaków zaskarbił sobie poczesne miejsce przede wszystkim dzięki napisanym „ku pokrzepieniu serc” powieściom „Trylogia” i „Krzyżacy”. Jednak światową sławę zyskał powieścią „Quo vadis”, która w późniejszych latach doczekała się licznych ekranizacji. Oprócz tak znanych dzieł jak chociażby „W pustyni i w puszczy” pozostawił po sobie również nowele i powieści obyczajowe.
18	4	Sergiusz Piasecki - agent polskiego wywiadu	1 V 1901	Sergiusz Piasecki (ur. 1 maja 1901) prowadził życie niczym scenariusz sensacyjnego filmu – był autorem bestsellerowej powieści „Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy”, więźniem skazanym na karę śmierci, przemytnikiem, żołnierzem Armii Krajowej i agentem polskiego wywiadu. Popularność książki sprawiła, że o jego ułaskawienie występowali pisarze i ludzie kultury, a w 1937 roku prezydent Ignacy Mościcki go ułaskawił.
18	5	Krystyna Skarbek - agentka brytyjskiego SOE	1 V 1908	Krystyna Skarbek urodziła się w Trzepnicy koło Łodzi jako Maria Krystyna Janina Skarbek. Arystokratka, agentka brytyjskiego SOE, mistrzyni manipulacji i niezwykłej odwagi, uczestniczyła w misjach wywiadowczych, które mogły zmieniać bieg II wojny światowej. Jej życie pełne było dramatów, romansów i spektakularnych akcji, a po wojnie, mimo zasług, żyła w cieniu aż do tragicznej śmierci 15 czerwca 1952 roku w Dublinie.

18	6	URODZIŁ SIĘ JAN BYTNAR „RUDY”	6 V 1921	W Kolbuszowej w rodzinie inteligenckiej przyszedł na świat późniejszy bohater książki Aleksandra Kamińskiego "Kamienie na szaniec", harcmistrz, członek Szarych Szeregów i dowódca Hufca "Południe" Warszawskich Grup Szturmowych, Jan Bytnar "Rudy". Jego pseudonimem nazwano 2 kompanię legendarnego powstańczego Batalionu "Zośka".
18	7	PRZEMÓWIENIE JÓZEFA BECKA	5 V 1939	W odpowiedzi na agresywną politykę III Rzeszy w Sejmie RP wygłosił przemówienie Minister Spraw Zagranicznych, Józef Beck. W jego trakcie wypowiedział historyczne słowa: Pokój jest rzeczą cenną i pożądaną. Nasza generacja, skrwawiona w wojnach, na pewno na okres pokoju zasługuje. Ale pokój, jak prawie wszystkie sprawy tego świata, ma swoją cenę, wysoką, ale wymierną. My w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę. Jest jedna tylko rzecz w życiu ludzi, narodów i państw, która jest bezcenna. Tą rzeczą jest honor.
18	8	OBCHODY KONSTYTUCJI 3 MAJA W TECHERANIE - 1942	3 V 1942	Ewakuowani ze Związku Sowieckiego do Teheranu Polacy mogli po raz pierwszy od wybuchu II wojny światowej oficjalnie obchodzić rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Jak relacjonował te wydarzenia dziennikarz „Gazety Polskiej”, wzruszenie ogarnęło rzesze uchodźstwa polskiego, gdy znowu usłyszały dźwięki hymnu narodowego. Dla charakterystyki należy nadmienić, że w czasie tych uroczystości 60 osób ze wzruszenia zemdłało.
18	9	80. rocznica zdobycia Wilhelmshaven	6 V 1945	6 maja 1945 r. żołnierze 1 Dywizji Pancерnej ostatecznie zajęli Wilhelmshaven, bazę niemieckiej marynarki wojennej, która skapitulowała przed Polakami dzień wcześniej. Po 283 dniach walk dywizja gen. Stanisława Maczka zakończyła liczący ok. 1800 kilometrów szlak bojowy.
18	10	NSZ ZDOBYWA WISŁĘ - DEFILADA	3 V 1946	Połączone oddziały zgrupowania niepodległościowego NSZ kpt. Henryka Flamego „Bartka” zajęły na jeden dzień położoną w Beskidzie Śląskim, Wisłę. Następnie pomimo komunistycznego terroru kilkuset partyzantów z okazji święta Konstytucji 3 maja zorganizowało w centrum miasta uroczystą defiladę. Na pamiątkę tego wydarzenia od kilku lat, w dniach 2 i 3 maja jest organizowany Rajd „Bartka”.

18	11	Polski przemysł - powstaje KGHM	1 V 1961	KGHM powstało jako jedno z największych przedsiębiorstw przemysłowych w Polsce, specjalizujące się w wydobywaniu i przetwórstwie miedzi oraz srebra. Firma szybko stała się symbolem polskiej gospodarki i techniki górniczej, a jej kopalnie w Lubinie, Polkowicach i Rudnej należą do najnowocześniejszych w Europie. KGHM przyczyniło się do rozwoju lokalnych społeczności, tworząc miejsca pracy i inwestując w nowoczesne technologie. Dzięki innowacjom w wydobywaniu i przetwórstwie, polska miedź zyskała światowy prestiż i jest eksportowana na wiele kontynentów. To fascynujący temat do filmu lub reportażu – można pokazać zarówno kopalnie, jak i ludzi, którzy stoją za sukcesem polskiego przemysłu.
18	12	OBCHODY MILENIUM NA JASNEJ GÓRZE 1966	3 V 1966	Na Jasnej Górze w Częstochowie rozpoczęły się uroczyste obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, akt oddania Polski w macierzyńską niewolę Maryi Matki Kościoła. W Częstochowie na Jasnej Górze, pomimo bojkotu ze strony komunistycznych władz, w centralnych uroczystościach religijnych Milenium uczestniczyło ponad 300 tysięcy wiernych. Podczas celebrowanej przez metropolitę krakowskiego Karola Wojtyłę mszy świętej, funkcję legata papieskiego spełniał Prymas Polski, kardynał Stefan Wyszyński. Na uroczystościach zabrakło papieża Pawła VI, na którego przyjazd nie zezwolili komuniści.
19	1	Statut Wiślicki Kazimierza Wielkiego – ochrona lasów	xx xx 1347	W 1347 r. pojawiają się w dokumentach średniowiecznych przepisy dotyczące ochrony lasów królewskich i szlacheckich. Głównym celem tych regulacji było zapobieganie nadmiernej wycince drzew w lasach będących własnością monarchy lub magnatów, co miało znaczenie strategiczne i gospodarcze. To wydarzenie z 1346 r. można uznać za początek tradycji leśnej w Polsce, która łączyła gospodarkę z ochroną zasobów naturalnych. Było to także fundamentem dla późniejszego prawa leśnego XV–XVI w. i pierwszych rezerwatów przyrody w Polsce.
19	2	PIERWSZY ZAŁOGOWY LOT BALONEM W POLSCE	10 V 1789	Z terenu warszawskiego ogrodu Foksal wzbił się w powietrze francuski pionier baloniarstwa Jean-Pierre Blanchard. Był to pierwszy załogowy lot balonem w Polsce. Wydarzenie to było obserwowane przez licznie zgromadzonych widzów, wśród których znalazł się król Stanisław August Poniatowski. Lot trwał 45 minut i zakończył się udanym lądowaniem w Białogórze.

19	3	WYROK ŚMIERCI DLA ZDRAJCÓW TARGOWICZAN	7 V 1794	Zdezorientowani i rozgniewani mieszkańcy stolicy, coraz intensywniej podburzani przez radykałów, zapragnęli wzorem Wilna natychmiastowego osądzenia targowiczian. Wszystko przebiegło bardzo szybko, bo zwołanie sądu kryminalnego, osądzenie, wydanie wyroku i egzekucja zajęły około czterech godzin. Na karę śmierci skazano biskupa Józefa Kossakowskiego, marszałka sejmu grodzieńskiego Józefa Ankwicza oraz hetmanów Józefa Zabiellę i Piotra Ożarowskiego, którzy zostali publicznie powieszani na rynku Starego Miasta.
19	4	Kaplica św. Barbary w kopalni soli w Kaczyce (Rumunia).	xx xx 1806	Najczystsza sól kamienną odkryto w tym miejscu ponoć już w 1785 roku, na głębokości 28,5 m. Rzymsko - Katolicka Kaplica św Barbary - znajduje się na dole po przybyciu 192 schodów, na 21 metrów głębokości . Kaplica została wybudowana w 1806 roku z inicjatywy polskiego księdza Jakuba Bogdanowicza.
19	5	Władysław Stanisław Reymont	7 V 1867	W dniu 7 maja 1867 r. urodził się Władysław Reymont. W 2025 r. obchodziliśmy setną rocznicę śmierci Władysława Stanisława Reymonta, wybitnego pisarza, laureata Nagrody Nobla, którą Akademia Szwedzka przyznała 13 listopada 1924 r. za czterotomową „epopeję chłopską” Chłopi. Jeden z najwybitniejszych i najważniejszych pisarzy w dziejach literatury polskiej.
19	6	STOCZNIA MARYNARKI WOJENNEJ	10 V 1922	Pierwsza polska stocznia nad Morzem Bałtyckim po odzyskaniu niepodległości została utworzona 10 maja 1922 roku, wskutek przeniesienia Warsztatów Portowych Marynarki Wojennej z Modlina do Pucka.
19	7	PRZEWROT MAJOWY	12 V 1926	Reagując na pogłębiający się kryzys i powołanie wywołującego kontrowersje rządu Wincentego Witosa wojska wierne Józefowi Piłsudskiemu zajęły warszawską Pragę. Przeprowadzona w ten sposób manifestacja siły niestety nie doprowadziła do porozumienia pomiędzy Marszałkiem, a Prezydentem Stanisławem Wojciechowskim i zapoczątkowała zbrojne starcia pomiędzy piłsudczykami, a siłami rządowymi. W wyniku bratobójczych walk w Warszawie poległo około 400 osób, a prezydent i premier zostali zmuszeni do ustąpienia z piastowanych stanowisk. Przewrót majowy rozpoczął okres rządów sanacji.
19	8	TRANSATLANTYK STEFAN BATORY PRZYBYWA DO GDYNI	11 V 1936	Do gdyńskiego portu zawinął nowy polski transatlantyk MS Batory. Był on jedną z dwóch jednostek zamówionych przez Polskie Transatlantyczne Towarzystwo Okrętowe we włoskiej stoczni w Monfalcone. Podobnie jak bliźniaczy MS Piłsudski, Batory zastąpił używane dotąd przestarzałe jednostki. O klasie i wadze jaką przykładano do nowych transatlantyków wymownie świadczył fakt, że nad wystrojem wnętrza oraz znajdujących się w nich detali czuwała specjalna grupa polskich artystów.

19	9	ZMARŁ MORDECHAJ ANIELEWICZ	8 V 1943	Pseudonimy: Marian, Malachi, Aniotek; ur. 1919 w Wyszkanie, zm. 8 maja 1943 w Warszawie) – polski działacz młodzieżowy i konspiracyjny pochodzenia żydowskiego, dowódca Żydowskiej Organizacji Bojowej (ŻOB), przywódca powstania w getcie warszawskim.
19	10	Zakończenie II Wojny Światowej	8 V 1945	Każdego roku, 8 maja obchodzona jest rocznica zakończenia II wojny światowej i Narodowy Dzień Zwycięstwa. Święto to zostało ustanowione przez parlament w 2015 r. dla upamiętnienia zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami. Jednocześnie zostało zniesione Narodowe Święto Zwycięstwa i Wolności, nazywane Dniem Zwycięstwa, obchodzone 9 maja zgodnie z dekretem komunistycznych władz z 1945 r.
19	11	MEMORIAŁ BISKUPÓW POLSKICH	8 V 1953	W odpowiedzi na coraz brutalniejsze ataki i represje ze strony komunistycznych władz biskupi polscy na wniosek Prymasa Stefana Wyszyńskiego wystosowali memoriał do prezydenta i I sekretarza KC PZPR Bolesława Bieruta. Nie zgadzając się na próby rozbicia Kościoła i jego podporządkowania państwowym organom napisali: Gdyby postawiono nas wobec alternatywy: albo poddanie jurysdykcji kościelnej jako narzędzia władzy świeckiej, albo osobista ofiara, wahać się nie będziemy. [...] Rzeczy Bożych na ołtarzach Cezara składać nam nie wolno. Non possumus!
20	1	Urodził się Józef Maksymilian Ossoliński	20 V 1748	Józef Maksymilian Ossoliński, twórca słynnego Ossolineum. Jak czytamy w uchwale, Fundacja Józefa Maksymiliana Ossolińskiego jest jednym z symboli nieustępliwości Polaków w obronie swojej tożsamości i niepodległości. Ossoliński był nie tylko bibliofilem i historykiem, ale także prekursorem badań nad słowiańszczyzną. W 1817 roku doprowadził do powstania Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, przekazując na jego rzecz imponującą kolekcję liczącą tysiące książek, map i rękopisów. Dziś Ossolineum to jeden z najważniejszych ośrodków polskiej kultury.
20	2	URODZIŁ SIĘ JAN KIEPURA	16 V 1902	W Sosnowcu urodził się najśłynniejszy polski śpiewak dwudziestolecia międzywojennego, Jan Kiepura. Międzynarodową karierę rozpoczął dzięki występom w Operze Wiedeńskiej, po których prasa obwołała go "królem tenorów". Nie tylko zdołał odnieść wielki sukces, jako śpiewak, po obu stronach oceanu, ale również wystąpił w licznych filmach.

20	3	WINCENTY WITOS – PREZESEM PSL	17 V 1939	Wincenty Witos objął funkcję prezesa PSL i wydał odezwę wzywającą do walki o niepodległość Polski.
20	4	HIMMLER ZARZĄDZA TWORZENIE ODRĘBNYCH NARODÓW	15 V 1940	Heinrich Himmler w memorandum „Kilka myśli o traktowaniu obcoplemiennych na Wschodzie” sprecyzował metodę rządzenia obywatelami okupowanej II Rzeczypospolitej pisząc: [...] musimy starać się uznawać i podtrzymywać jak najwięcej odrębnych narodowości, a więc obok Polaków i Żydów także Ukraińców, Białorusinów, Górali, Łemków i Kaszubów. Jeśli gdziekolwiek jeszcze da się znaleźć jakieś odłamy narodowościowe – to i te także. Chcę przez to powiedzieć, że najbardziej zainteresowani jesteśmy nie w tym, ażeby ludność Wschodu jednoczyć, lecz przeciwnie, rozbić ich na niezliczone małe odłamy i cząstki.
20	5	PIERWSI WIĘŹNIOWIE W AUSCHWITZ	20 V 1940	Pierwsza grupa trzydziestu więźniów, która przybyła do obozu koncentracyjnego Auschwitz, to kryminaliści, wyłącznie narodowości niemieckiej, przeniesieni z obozu w Sachsenhausen. Stanowili oni zaczątek kadry funkcyjnej obozu - zostali pierwszymi kapo i blokowymi. Działo się to z rozkazu pierwszego komendanta obozu, Rudolfa Hössa, a było wynikiem podjętej przez Himmlera niemal miesiąc wcześniej, 27 kwietnia, decyzji o założeniu w tym miejscu nowego KL - Konzentrationslager.
20	6	STANISŁAW KRÓLAK WYGRYWA WYŚCIG POKOJU	15 V 1956	W Pradze dwudziestopięcioletni kolarz Stanisław Królak zwyciężył w Wyścigu Pokoju. Było to pierwsze w historii zwycięstwo Polaka w tej jednej z najważniejszych amatorskich imprez kolarskich w Europie. Łączna trasa wyścigu obejmowała 2.212 km i była podzielona na 12 etapów.
20	7	WYDANIE 1 NUMERU „FILIPINKI”	15 V 1957	W nakładzie 100 000 egzemplarzy ukazał się pierwszy numer czasopisma dla dziewcząt „Filipinka”. Gazeta była redagowana przez zespół pisma „Kobieta i Życie”, a jej wydawcą było Warszawskie Wydawnictwo Prasowe. Popularność czasopisma przełożyła się m.in. na nadanie jego nazwy pierwszemu polskiemu girlsband'owi, „Filipinkom”.
20	8	Powstaje polska rodzinna firma Ampol Merol	xx xx 1989	Firma została założona przez małżeństwo Stefanię i Jana Smoleńskich z myślą o wspieraniu polskiego rolnictwa poprzez dystrybucję nawozów i środków ochrony roślin. Z czasem oferta firmy rozszerzyła się o nasiona, produkty do żywienia zwierząt i kompleksowe

20	9	Ustanowienie święta Dzień Weterana Działań poza Granicami Państwa	19 V 2012	Polscy żołnierze, czy to służąc w czasie misji pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych, czy to służąc w ramach naszych kontyngentów w różnych innych misjach sojuszniczych, w szczególności w Sojuszu Północnoatlantyckiego, reprezentują Polskę i realizują nasze interesy. Za to, z punktu widzenia Rzeczypospolitej, za to wszystko jesteśmy im winni ogromną wdzięczność.
20	10	Śladami Czesława Miłosza po Litwie	xx xx xxxx	WILNO – SZETEJNIE – ŚWIĘTOBROŚĆ – KIEJDANY – KOWNO. Ojczyzna Czesława Miłosza - „Litwa jest dla mnie krajem szczęścia... to miejsce dla mnie zawsze istnieje, jest zawsze przy mnie. Nawet gdy byłem daleko stąd, ciągle była w moich myślach.” (Cz. Miłosz)
20	11	Polish cathedrals – jak Polacy wznosili świątynie w Stanach Zjednoczonych?	xx xx xxxx	Przed I wojną światową w Stanach Zjednoczonych Ameryki osiedliło się ok. 2-2,5 mln Polaków, wychodźców ze wszystkich zakątków dawnej Rzeczypospolitej. Kościół pw. Matki Bożej Anielskiej w Chicago to jeden z największych polskich kościołów i jedna z prężniej działających parafii, wokół której integrowało się środowisko polonijne. Tu prowadzono różnorodną polską działalność społeczną i kulturalno-oświatową. Imponuje swoim rozmachem, gdyż w podstawie ma ponad 70 m x 38 m, wysokość w kopule wynosi ponad 45 m, a obie wieże mierzą ponad 21 m wysokości każda.
21	1	Zdroje uzdrowiskowe w Truskawcu (Ukraina).	xx xx 1469	Wzmiankowany po raz pierwszy w roku 1469, jako część polskich dóbr królewskich[3]. Wieś Truskawice położona na przełomie XVI i XVII wieku w powiecie drohobyckim ziemi przemyskiej województwa ruskiego, w drugiej połowie XVII wieku należała do starostwa drohobyckiego. W okresie dwudziestolecia międzywojennego w Truskawcu zbudowano 286 wili, hoteli i pensjonatów. Był najmłodszym w Polsce i bardzo modnym uzdrowiskiem. Trzykrotnie otrzymał złoty medal jako najlepsze uzdrowisko Polski. W Truskawcu pozyskiwana była także woda mineralna Naftusia.
21	2	UDOSTĘPNIENIE OGRODU SASKIEGO WARSZAWIAKOM	27 V 1727	Jeden z najstarszych parków miejskich w Polsce, Ogród Saski został udostępniony dla mieszkańców Warszawy. Jego założycielem był król August II Mocny.

21	3	Pierwsza linia kolejowa na ziemiach polskich	22 V 1842	Pierwsza linia kolejowa na ziemiach polskich, w obecnych granicach, została otwarta 22 maja 1842. Linia ta łączyła Wrocław z Oławą. W tym samym roku linia została przedłużona do Brzegu. W 1843 r. kolej żelazna docierała już do Opola, co zapoczątkowało rozwój transportu kolejowego w Polsce i odegrało kluczową rolę w modernizacji gospodarki, przemieszczaniu ludzi i towarów oraz integracji regionów. Ustanowienie roku ma przypomnieć o historycznym znaczeniu kolei dla rozwoju kraju i postępu technicznego.
21	4	Powstaje E. Wedel – legendarna polska marka czekolady	xx xx 1851	E. Wedel to jedna z najstarszych i najbardziej znanych polskich firm rodzinnych, założona w XIX wieku w Warszawie jako pracownia czekolady przez Karola Ernsta Wedla. Produkty Wedla, w tym kultowe „Ptasie Mleczko”, stały się ikonami polskiej kultury smaków. Przez kolejne pokolenia rodziny Wedel rozwijała firmę, wprowadzając nowoczesne metody produkcji i budując rozpoznawalną markę. Chociaż przedsiębiorstwo zostało sprywatyzowane po 1989 roku i dziś należy do międzynarodowych właścicieli, marka nadal istnieje i jest jednym z symboli polskiego przemysłu cukierniczego.
21	5	GINIE KS. STANISŁAW BRZÓSKA	23 V 1865	Satysfakcja władz carskich z aresztowania dowódcy ostatniego aktywnie działającego oddziału powstańczego w Królestwie Polskim była ogromna, jego egzekucja w Sokotowie była tryumfem – pokazano miejscowej ludności, zgromadzonej tam w liczbie około dziesięciu tysięcy, że tym razem im się nie wymknął. Miejsce jego pochówku nie jest znane. Za udział w oddziale księdza lub pomoc przeprowadzono śledztwo w sprawie około 100 osób, z których 60 skazano na śmierć, katorgę lub zesłanie.
21	6	Historia Zamku w Rapperswilu (historycznej siedziby Muzeum Polskiego) i Kolumny Barskiej (Szwajcaria)	xx xx 1870	Polskie muzeum historyczne w Rapperswilu, założone w 1870 jako Muzeum Narodowe Polskie z inicjatywy Agatona Gillera przez hrabiego Władysława Platera w celu zabezpieczenia polskich zabytków historycznych i propagowania spraw polskich. Kolumna Barska zwana również Kolumną Wolności – pomnik w formie kolumny z orłem na szczycie, odsłonięty w 1868 roku, w setną rocznicę zawiązania konfederacji barskiej, w mieście Rapperswil w Szwajcarii. Kolumna powstała z inicjatywy Władysława Platera – założyciela Muzeum Polskiego w Rapperswilu.
21	7	ZJAZD KOBIEC POLSKICH W OBRONIE POLSKOŚCI W POZNANIU	24 V 1900	Wiec kobiet zorganizowano w ogrodowej sali Lamberta w Poznaniu pod hasłem obrony wiary i języka polskiego. Na posiedzeniu wygłoszono referaty: Kilka słów o obecnym położeniu naszym (dr Zofia Stasińska), Nauka religii w szkołach elementarnych (dr Erzepkowa), Język polski w szkołach elementarnych (Janina Omańkowska) oraz O obowiązkach matki (Dzieciuchowiczowa, Łuczakowa, Magierowa).
21	8	POWSTANIE PZU	27 V 1927	W latach 1927–1947 działalność przedsiębiorstwa regulowało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej (z mocą ustawy) z dnia 27 maja 1927 r. o przymusie ubezpieczenia od ognia i o Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych .

21	9	ORP PIORUN KONTRA BISMARCK	26 V 1941	Kontrtorpedowiec ORP „Piorun” stoczył bitwę z niemieckim pancernikiem „Bismarck”. Polska jednostka wiążąc przez godzinę siły wroga pozwoliła na jego osaczenie i dzień później zatopienie przez alianckie okręty. Jak opisywał to nierówne starcie Jerzy Pertka mały kontrtorpedowiec polski walczy z najpotężniejszym podówczas pancernikiem świata. [...] porównanie, które może najwięcej mówić: salwa burtowa „Pioruna” ważyła 132kg, salwa zaś najcięższej i średniej artylerii „Bismarcka” z górą 8000 kg, a więc przeszło sześćdziesiąt razy więcej.
21	10	POLSCY OLIMPIJCZYCY – IRENA SZEWIŃSKA	24 V 1946	Magister ekonomii, najlepsza lekkoatletka w dziejach polskiego sportu, 7-krotna medalistka olimpijska (1964, 1968, 1972, 1976), rekordzistka Polski, Europy i świata (100, 200, 400, w skoku w dal, sztafetach), najlepsza sportswomenka świata (1974), działaczka polskiego i międzynarodowego ruchu sportowego, członek MKOl.
21	11	PREMIERA KOMEDII „DZIĘCIOŁ”	21 V 1971	Odbyła się premiera komedii Jerzego Gruzdy „Dzięcioł”.
22	1	UMIERA MAGNAT JAN SARIUSZ ZAMOYSKI	3 VI 1605	W stolicy Ordynacji Zamojskiej, wzniesionym przez siebie Zamościu, zmarł jeden z najbardziej wpływowych mężów epoki, Jan Sariusz Zamoyski. Dzięki gruntownemu wykształceniu, pracowitości i umiejętności zjednywania sobie ludzi stał się naturalnym przywódcą szlachty okresu pierwszych wolnych elekcji. Jako wódz gromił wrogów na polach bitewnych, a jako mecenas wspierał rozwój sztuki. Zwany trybunem ludu szlacheckiego, choć wbrew prawu skupił w swym ręku najważniejsze urzędy w państwie i zbudował magnacką potęgę rodu. Jeden z jego biografów napisał, że za swojego życia zdołał tak wiele, że wypełniłoby to kilka żywotów ludzkich. Inni historycy obarczają go winą za „psucie” demokratycznego ustroju I Rzeczypospolitej.
22	2	JOACHIM LELEWEL	29 V 1861	W Paryżu zmarł Joachim Lelewel – wielki polski historyk i działacz polityczny, profesor Uniwersytetu Wileńskiego, poliglota – władał 12 językami. Urodzony w 1786 r. W 1815 r. założył „Tygodnik Wileński” – pismo naukowo – literackie, w którym debiutował Adam Mickiewicz. Był posłem na Sejm Królestwa Polskiego i na Sejm w czasie Powstania Listopadowego.

22	3	PIERWSZE MIĘDZYNARODOWE TARGI POZNAŃSKIE	28 V 1921	Z inicjatywy poznańskich kupców rozpoczęły się I Targi Poznańskie, których celem było wzmocnienie i scalenie polskiej gospodarki rozbitej przez okres zaborów oraz wyniszczonej przez wojny. Pomysłodawcą targów był sekretarz Związku Towarzystw Kupieckich Edward Mazurkiewicz, a wielkim ich orędownikiem prezydent miasta Poznania Jarogniew Drwęski. O prężnym rozwoju imprezy świadczył fakt, że w przededniu II wojny światowej Międzynarodowe Targi Poznańskie plasowały się na czwartym miejscu w Europie.
22	4	POWSTAJE BANK BGK	30 V 1924	Rozporządzeniem ówczesnego premiera i ministra skarbu, Władysława Grabskiego utworzony został Bank Gospodarstwa Krajowego. Powstał on z połączenia trzech wywodzących się z Galicji banków publicznych: Polskiego Banku Krajowego, Państwowego Banku Odbudowy i Zakładu Kredytowego Miast Małopolskich.
22	5	OTWARCIE INSTYTUTU RADOWEGO W WARSZAWIE	29 V 1932	Prezydent RP, Ignacy Mościcki i Maria Skłodowska-Curie dokonali uroczystego otwarcia Instytutu Radowego w Warszawie. Był to pierwszy tak nowoczesny ośrodek walki z rakiem w Polsce i jeden z najnowocześniejszych w Europie. Instytutowi nadano imię polskiej noblistki, która była inicjatorką i wielką zwolenniczką jego budowy.
22	6	85. rocznica bitwy o Narvik	28 V 1940	Bitwa o Narvik (9 kwietnia – 8 czerwca 1940) to pierwsze zwycięstwo aliantów w II wojnie światowej z udziałem Polaków. Dnia 28 maja po ciężkich bojach aliantom udało się zdobyć Narvik. Znaczny udział w tym zwycięstwie mieli polscy żołnierze. Niestety, w związku z trudną sytuacją na froncie we Francji, alianci podjęli decyzję o wycofaniu swych wojsk.
22	7	POROZUMIENIE AK Z BATALIONAMI CHŁOPSKIMI	30 V 1943	W Warszawie Dowódca Armii Krajowej gen. Stefan Rowecki "Grot", w wyniku wypracowanego porozumienia z konspiracyjnym Centralnym Kierownictwem Ruchu Ludowego, zarządził wcielenie do szeregów Sił Zbrojnych w Kraju oddziałów taktycznych Batalionów Chłopskich. BCh były drugą pod względem wielkości po AK polską konspiracyjną organizacją. W wyniku różnic dzielących obie formacje rozkazowi gen. "Grot" podporządkowała się mniej niż połowa żołnierzy ludowców.

22	8	TEATRY I CZASOPISMA W ARMII POLSKIEJ NA WSCHODZIE	30 V 1943	Wydawane przez Armię Polską na Wschodzie czasopismo „Orzeł biały” zamieściło artykuł o entuzjastycznym tytule „Sukcesy żołnierskiego teatru w Egipcie”. Z jego treści czytelnik dowiadywał się o reakcjach alianckich żołnierzy na występy polskich aktorów. Miedzy innymi zacytowano wypowiedź dwóch amerykańskich żołnierzy Bruce’a Mamming’a i Bob’a Maxwell’a, którzy w cywilu byli reżyserami pracującymi w Hollywood: Pierwszy raz widzieliśmy teatr polski w jednym ze szpitali wojennych i od tej chwili nie opuszczamy żadnej okazji, by ponownie pójść na jego występy. Widowisko na tym poziomie można śmiało pokazać na czołowych scenach Ameryki.
22	9	PRZEMÓWIENIE PAPIEŻA PIUSA XII	2 VI 1943	W Watykanie papież Pius XII w przemówieniu do Świętego Kolegium powiedział: Ktokolwiek zna dzieje Europy chrześcijańskiej, ten wie i nie może zapomnieć, jak wiele Święci i bohaterowie Polski, polscy uczeni i myśliciele wnieśli do duchowego skarbcza Europy i świata, i jak bardzo przyczynił się do rozwoju i zachowania chrześcijańskiej Europy prosty i wierny lud polski przez wieki milczącego bohaterstwa w cierpieniu. I My błagamy Królową Niebios, by temu Narodowi, tak ciężko doświadczonemu, a również i innym narodom, które z nim razem pić musiały z gorzkiego kielicha tej wojny, przypadła przyszłość na wysokości ich prawowitych pragnień i wielkości ich ofiar [...].
22	10	Polscy artyści w Monachium w latach 1828 - 1914	xx xx xxxx	Obecność przeszło 300 polskich artystów między rokiem 1828 a początkiem I wojny światowej w Monachium - na Akademii Sztuk Pięknych, w prywatnych szkołach artystycznych oraz w Münchner Kunstverein (Monachijskie Towarzystwo Sztuk Pięknych) - była następstwem ruchów migracyjnych. Po stłumieniu powstań z 1830 r. i 1863 r., wielu polskich artystów, głównie malarzy, nie widziało dla siebie przyszłości w ojczyźnie i wyjechało za granicę. Od lat 70-tych XIX w. stanowili oni wśród monachijskich twórców sztuki najliczniejszą grupę narodowościową, stąd w literaturze przedmiotu pojawiało się określenie „Polenkolonie” (kolonia polska). Niemal wszyscy z nich pielęgowali swą świadomość narodową i utrzymywali ścisły kontakt z Polską. Niektórzy zaś pozostali w Niemczech na stałe i stali się cenionymi członkami „szkoły monachijskiej” (Münchner Schule).
22	11	Powstaje „U Jędrusia” – rodzinna firma z Krakowa	xx xx 1980	„U Jędrusia” zaczynała jako mała restauracja w Krakowie, założona przez Marię i Andrzeja Krupińskich, a z czasem przekształciła się w jedną z największych polskich firm produkujących gotowe dania chłodzone, takie jak pierogi i gołąbki. Rodzinna firma dynamicznie się rozwijała, inwestując w nowoczesne linie produkcyjne i zdobywając odbiorców zarówno w kraju, jak i za granicą. Dziś U Jędrusia jest jednym z największych producentów chłodzonych dań gotowych w Polsce, zatrudnia ponad 1300 osób i dostarcza swoje produkty do sieci handlowych w kraju oraz na rynki zagraniczne, w tym do Niemiec i Wielkiej Brytanii

23	1	WJAZD KRÓLA DO MALBORKA	7 VI 1457	Odbył się triumfalny wjazd króla polskiego Kazimierza Jagiellończyka do wykupionej z rąk najemników czeskich siedziby wielkich mistrzów zakonu krzyżackiego, zamku w Malborku.
23	2	PIERWSZE POSKIE BANKNOTY	8 VI 1794	Rada Najwyższa Narodowa powołała Dyрекcję Biletów Skarbowych jako pierwszą w Polsce instytucję emisyjną oraz uchwaliła emisję pierwszych polskich banknotów – biletów skarbowych.
23	3	PRZEJĘCIE SKARBCA KASY GŁÓWNEJ KRÓLESTWA POLSKIEGO	9 VI 1863	Zakończyła się spektakularna, czterodniowa akcja wnoszenia ze skarbcza Kasy Głównej Królestwa Polskiego funduszy, które miały wspomóc powstanie styczniowe. W jej trakcie zdołano przejść 3,6 miliona rubli.
23	4	Józef Zawadzki – polski wynalazca telewizora	8 VI 1886	Polskim wynalazcą, który przyczynił się do powstania telewizora, był Józef Zawadzki. Urodzony w 1886 roku, Zawadzki w latach 20. i 30. XX wieku eksperymentował z przesyłaniem obrazu na odległość, tworząc jedne z pierwszych prototypów odbiorników telewizyjnych w Europie. Jego prace obejmowały zarówno technologię przetwarzania obrazu, jak i konstruowanie urządzeń umożliwiających jego odbiór w domu. Choć światowy rozwój telewizji przypisuje się głównie twórcom z USA i Wielkiej Brytanii, wkład Zawadzkiego w dziedzinę telewizji był pionierski i udowadnia, że polscy wynalazcy aktywnie uczestniczyli w narodzinach nowoczesnej elektroniki wizualnej.
23	5	WYSTAWIENIE OBRAZU „PANORAMA RACŁAWICKA”	5 VI 1894	We Lwowie po raz pierwszy wystawiono, namalowany pod kierunkiem Jana Styki i Wojciecha Kossaka obraz „Panoramę Racławicką”.

23	6	Konstruktor i szpieg - Kazimierz Leski	8 VI 1912	Polski inżynier, konstruktor i wybitny szpieg Armii Krajowej. Urodzony w Warszawie, absolwent Politechniki Warszawskiej, specjalizował się w elektronice i lotnictwie. Podczas II wojny światowej słynął z mistrzowskiego podrabiania dokumentów i przebieżanek, dzięki czemu wykonywał misje wywiadowcze i dywersyjne w okupowanej Polsce. Po wojnie pracował jako inżynier i projektant, a jego życie stało się inspiracją dla książek i filmów o działalności konspiracyjnej
23	7	ZAPRZYSIĘŻENIE PREZYDETA IGNACEGO MOŚCICKIEGO	4 VI 1926	W Warszawie polski wybitny chemik, naukowiec i polityk, profesor Ignacy Mościcki został zaprzysiężony na prezydenta II RP. Uroczystość odbyła się Sali Asamblowej Zamku Królewskiego w obecności marszałka Józefa Piłsudskiego, premiera Kazimierza Bartla, przewodniczącego Zgromadzenia Narodowego Macieja Rataja i najważniejszych osób w państwie oraz gości zagranicznych. Ceremonię zakończyło odebranie przez nowego prezydenta defilady 22 pułku piechoty.
23	8	OCENA KAMPANII WRZEŚNIOWEJ W POLSKIEJ PRASIE	8 VI 1940	W Warszawie w wydawanej konspiracyjnie gazecie „Polska Żyje!” opublikowano tekst poświęcony wojnie obronnej 1939 roku. Przypominano w nim, że dzięki postawie polskich żołnierzy, którzy przez pięć tygodni prowadzili nierówną walkę, znacznie osłabiając siły niemieckie Alianci zyskali 8 miesięcy bezcennego czasu. [...] Woleliśmy upokarzać sami siebie i rozdrapywać własne rany, niż stwierdzić dumnie: zrobiliśmy co było w naszej mocy. W ślad za nami nie doceniała tego również i zagranica.
23	9	Polscy uchodźcy w Afryce wschodniej (1942-1952).	xx xx 1942	Wiosną i latem 1942 r. wraz z Armią Polską gen. Władysława Andersa ewakuowano z ZSRS ponad 41 tys. polskich cywilów mających za sobą doświadczenia deportacji i pobytu na „niehumanitarnej ziemi”. Niemożliwe było utrzymanie takiej liczby ludzi na terenie Iranu, powstała więc kwestia ich rozmieszczenia. W lipcu 1942 r. władze brytyjskie podjęły decyzję osiedlenia polskich uchodźców na czas wojny w Kenii, Tanganice i Ugandzie. Pierwszy transport uchodźców polskich ze Związku Sowieckiego dotarł statkiem do portu Tanga w Tanganice 27 sierpnia 1942 r. Transportem tym przybyło 1400 osób, z których połowa pozostała w Tanganice, a drugą grupę wysłano do Ugandy. Do początków listopada 1942 r. do Afryki dotarło już 11 131 osób.
23	10	KONSEKRACJA KATEDRY ŚW. JANA CHRZCICIELA	9 VI 1960	W Warszawie kardynał Stefan Wyszyński Prymas Polski dokonał konsekracji odbudowanej archikatedry św. Jana Chrzciciela. Świątynia uległa praktycznie kompletnemu zniszczeniu w wyniku walk podczas Powstania Warszawskiego oraz późniejszego planowego wyburzenia zabudowy miasta przez Niemców. Archikatedra została odbudowana w stylu gotyku mazowieckiego według projektu Jana Zachwatowicza.

23	11	Polski przemysł - uruchomienie Huty Katowice po modernizacji	10 VI 1983	Uruchomienie Huty Katowice po modernizacji w 1983 roku wpisuje się w historię ciągłego rozwoju i rozbudowy tego gigantycznego kombinatu metalurgicznego, który oficjalnie otwarto 14 grudnia 1976 roku. Modernizacja Huty Katowice pozwoliła na zwiększenie mocy produkcyjnych i jakości stali w Polsce. Zakład stał się jednym z głównych ośrodków przemysłu stalowego w PRL, dostarczając materiały dla budownictwa i przemysłu ciężkiego. Rozbudowa technologiczna wprowadziła nowoczesne linie produkcyjne i automatyzację procesów. Huta Katowice odgrywała kluczową rolę w gospodarce kraju i zapewniała miejsca pracy tysiącom pracowników. Modernizacja była dowodem na inwestycje PRL w rozwój przemysłu ciężkiego w latach 80.
23	12	OBALENIE RZĄDU JANA OLSZEWSKIEGO	5 VI 1992	W trakcie nocnego głosowania Sejm RP na wniosek prezydenta Lecha Wałęsy odwołał rząd premiera Jana Olszewskiego. Jedną z bezpośrednich przyczyn tej decyzji było przekazanie przez ministra Antoniego Macierewicza przewodniczącym klubów parlamentarnych, marszałkom, prezesom Sądu Najwyższego i Trybunału Konstytucyjnego oraz prezydentowi listy byłych tajnych współpracowników Służby Bezpieczeństwa piastujących ważne funkcje państwowe. W wystąpieniu poprzedzającym sejmowe głosowanie premier Olszewski powiedział: naród powinien wiedzieć, że nieprzypadkowo właśnie w chwili, kiedy możemy oderwać się ostatecznie od komunistycznych powiązań, stawia się nagły wniosek o odwołanie rządu.
24	1	Uruchomienie wodociągu w Warszawie	16 VI 1855	Uruchomiono pierwszy nowoczesny warszawski wodociąg. Jego autorem był wybitny architekt włoskiego pochodzenia Henryk Marconi.
24	2	UWIĘZIENIE METROPOLITY 1863	16 IV 1863	Zygmunt Szczęsny Feliński tytularny metropolita Warszawski opuszcza miasto jako więzień stanu.

24	3	WINCENTY WITOS – PRZEMÓWIENIE	16 VI 1917	Wincenty Witos wygłosił pierwsze i ostatnie przemówienie przed członkami Rady Państwa, w którym krytykując Wiedeń za prowadzenie antypolskiej polityki, zapowiedział powstanie niepodległej Polski.
24	4	ZAŁOŻENIE CENTRALNEJ BIBLIOTEKI WOJSKOWEJ	13 VI 1919	Miała za zadanie być główną składnicą książek Wojska Polskiego, niosła imię Marszałka Piłsudskiego a powstała z rozporządzenia Ministra spraw Wojskowych gen. Leśniewskiego.
24	5	UTWORZENIE PROMOSKIEWSKIEGO RZĄDU	17 VI 1945	W Moskwie rozpoczęły się rozmowy mające na celu wyłonienie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej, który przy aprobachie aliantów ostatecznie zastąpił konstytucyjne władze polskie przebywające na uchodźstwie. W myśl poczynionych wówczas ustaleń TRJN miał składać się z posłusznych Stalinowi komunistów, uzupełnionych o część emigracyjnych oraz działających do niedawna w konspiracji polityków. Dokładnie w trakcie tych rozmów, również w Moskwie, jako jeden z elementów nacisku, odbywał się pokazowy proces uprowadzonych przez Sowieców szesnastu przedstawicieli Polskiego Państwa Podziemnego.
24	6	URUCHOMIENIE REAKTORA W ŚWIERKU	14 VI 1958	W dzielnicy Otwocka, Świerku uruchomiono pierwszy w Polsce badawczy reaktor atomowy.
24	7	PREMIERA KOMEDII „ŻONA DLA AUSTRALIJCZYKA”	15 VI 1964	Odbyła się premiera polskiej komedii romantycznej „Żona dla Australijczyka”. W główne role wcielili się Elżbieta Czyżewska i Wiesław Gołas, a za kamerą stanął Stanisław Bareja. Wyjątkową oprawę muzyczną i wizualną film zawdzięczał udziałowi w jego realizacji Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”.
24	8	Pierwsza w Polsce wizyta Jana Pawła II po stanie wojennym	16 VI 1987	Jan Paweł II odwiedził Polskę w okresie PRL, po zakończeniu stanu wojennego, przynosząc społeczeństwu wsparcie moralne i duchowe. Jego wizyta umacniała ruchy demokratyczne, dodawała otuchy obywatelom i była symbolem nadziei na zmiany polityczne w kraju.

24	9	POMNIK HENRYKA SIENKIEWICZA	11 VI 1998	Rozpoczęto budowę planowanego jeszcze przed wojną stołecznego pomnika poświęconego Henrykowi Sienkiewiczowi - w dniu 11 czerwca 2998 roku położono kamień węgielny. Ostatecznie monument autorstwa znanego rzeźbiarza Karola Gustawa Zemły stanął w Parku Łazienkowskim.
24	10	KONSEKRACJA BAZYLIKI W LICHENU	12 VI 2004	W Licheniu Starym ks. abp Józef Kowalczyk dokonał konsekracji Bazyliki Matki Bożej Bolesnej Królowej Polski. Pięcionawowa świątynia została wzniesiona według projektu architekt Barbary Bieleckiej. Bazylika jest największym kościołem w Polsce i jednym z największych na świecie.
24	11	PGNiG - KONTRAKT NA GAZ ZIEMNY	15 VI 2016	W czerwcu do Terminalu LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego przyłynął pierwszy komercyjny ładunek skroplonego gazu ziemnego w ramach kontraktu handlowego PGNiG SA z Qatargas.
25	1	KONFEDERACJA BARSKA - RZEŻ W HUMANIU	21 VI 1768	W Humaniu w województwie braclawskim zbuntowani kozacy i chłopci ukraińscy dokonali masowej rzezi Polaków, Żydów oraz duchownych unickich. W zdobytej humańskiej twierdzy oprawcy wykazując się okrucieństwem zamordowali od kilku do kilkunastu tysięcy chroniących się w niej ludzi. Tragedia rozegrała się w trakcie konfederacji barskiej w ramach buntu nazywanego koliszczyzną.
25	2	BRAT KURKOWY MARCIN ORACEWICZ	22 VI 1768	Mieszczanin krakowski, Brat Kurkowy Marcin Oracewicz, w czasie konfederacji barskiej stanął do obrony miasta. Według relacji o. Wincentego Wytyszkiewicza po dwukrotnym trafieniu nieprzyjacielskiego oficera bez żadnych skutków, za trzecim razem strzelił z broni nabitej guzem od żupana i zabił dowodzącego wojskami rosyjskimi generała Iwana Panina, skutkiem czego Moskale dnia tego od miasta odstąpili.

25	3	BITWA POD ZIELEŃCAMI - order Virtuti Militari	18 VI 1792	Pod Zieleńcami wojska polskie stoczyły pierwszą od wielu lat zwycięską bitwę z Rosjanami. Męstwo i ofiarność polskich żołnierzy w walce z najeźdźcą dążącym do obalenia Konstytucji 3 Maja zostało nagrodzone przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego nowym odznaczeniem bojowym, krzyżem wojskowym Virtuti Militari. Orderem tym, będącym od tej pory symbolem największego bohaterstwa, odznaczono głównodowodzących bitwy pod Zieleńcami, w tym księcia Józefa Poniatowskiego oraz Tadeusza Kościuszkę, a także wybranych podoficerów i szeregowych.
25	4	POWSTANIE WLKP. – WIELKOPOLSKA WRACA DO POLSKI	18 VI 1919	Niemcy podpisują w Wersalu traktat pokojowy, Wielkopolska wraca do Polski.WANDA RUTKIEWICZ ZDOBYWA K2
25	5	Powstaje Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych	21 VI 1921	Na mocy ustawy z 1921 r., trzy lata po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, powstała Polska Dyrekcja Ubezpieczeń Wzajemnych – prekursor PZU. Obejmowała swoją działalnością obszar Polski z wyjątkiem obszaru dawnego zaboru pruskiego. (W 1927 została przekształcona w Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych). Już po II wojnie światowej, w 1952 r., w miejsce PZUW utworzono PZU – istniejące do dziś największe towarzystwo ubezpieczeniowe w naszym kraju. PZU to największa polska firma ubezpieczeniowa, która chroni miliony ludzi przed skutkami wypadków, chorób i strat majątkowych. Firma uczy odpowiedzialności, przewidywania ryzyka i planowania przyszłości. Historia PZU pokazuje, że ubezpieczenia są nie tylko ważne dla dorosłych, ale także dla całego społeczeństwa. To świetny temat na film, który połączy historię z codziennym znaczeniem bezpieczeństwa.
25	6	Powstaje Państwowa Rada Ochrony Przyrody	22 VI 1925	PROP powstała w okresie II Rzeczypospolitej, jako pierwsze w Polsce ciało doradcze w dziedzinie ochrony przyrody. Po II wojnie światowej została reaktywowana i od tego czasu stanowi ważny element krajowego systemu ochrony środowiska. Jej działalność ma charakter naukowy i ekspercki, wspierający administrację publiczną w podejmowaniu decyzji dotyczących przyrody. Rada opiniuje projekty ustaw, rozporządzeń i strategii w zakresie ochrony przyrody, parków narodowych czy rezerwatów.
25	7	REKORD ŚWIATA JANUSZA KUSOCIŃSKIEGO	19 VI 1932	W Antwerpii Janusz Kusociński pobił rekord świata pokonując dystans 3000 m w czasie 8 minut i 18,8 sekundy.

25	8	PRZENIESIENIE TRUMNY Z CIAŁEM JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO	23 VI 1937	Z polecenia arcybiskupa metropolity krakowskiego Adama Sapiehy przeniesiono trumnę z ciałem Marszałka Józefa Piłsudskiego z krypty św. Leonarda do odnowionej krypty pod Wieżą Srebrnych Dzwonów. Decyzja ta, sprzeczna z prośbą Prezydenta RP Ignacego Mościckiego oraz wolą Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Józefa Piłsudskiego, wywołała silne protesty władz, wojska i społeczeństwa. Spór, który zrodziła został nazwany konfliktem wawelskim.
25	9	Pierwszy album zespołu Lady Pank	20 VI 1983	"Lady Pank" to debiutancki album zespołu Lady Pank. Krążek został wydany w 1983 roku nakładem wydawnictwa Tonpress. Płyta jest uważana za najważniejszą w dorobku zespołu, a także za jedną z najważniejszych w historii polskiego rocka.
25	10	WANDA RUTKIEWICZ ZDOBYWA K2	23 VI 1986	Polska himalaistka Wanda Rutkiewicz, jako pierwsza kobieta na świecie, zdobyła najwyższy szczyt Karakorum, górę K2.
25	11	Herby nacji polskiej na uniwersytecie w Padwie (Włochy).	xx xx xxxx	Kartusze herbowe przedstawicieli nacji polskiej to jeden z najbogatszych zwartych zespołów heraldycznych w dziejach kultury polskiej. Ten unikalny zabytek jest niezwykłym świadectwem obecności scholarów polskich we Włoszech, wielowiekowej relacji między Padwą a Polską, śladem odzwierciedlającym ważne miejsce Polaków w historii nauki europejskiej.
26	1	BITWA POD BERESTECZKIEM	28 VI 1651	Pod Beresteczkiem rozpoczęła się trzydniowa bitwa, w trakcie której dowodzona przez króla Jana Kazimierza armia polska pokonała kozackie wojska.
26	2	Drogi do Ojczyzny - Brygada Syberyjska	1 VII 1920	Gdańsk to koniec niesamowitej epopei Brygady Syberyjskiej – do Polski wraca z Charbina 120 oficerów i 800 szeregowych.

26	3	POWSTAJE POCZTA POLSKA - 1928	1 VII 1928	Rozpoczęcie działalności państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.
26	4	EWAKUACJA BRYGADY STRZELCÓW DO PALESTYNY	27 VI 1940	Z Homs z francuskiego terytorium mandatowego w Syrii rozpoczęła się ewakuacja żołnierzy Brygady Strzelców Karpackich do kontrolowanej przez Brytyjczyków Palestyny. Przesunięcie polskiej jednostki było konsekwencją podporządkowania się Armii Lewantu kolaboracyjnemu rządowi Vichy. Uczestnik wydarzenia sierż. Stefan Chachulski pisał: oficerowie i żołnierze Legii stojąc salutowali nam w milczeniu. Wywołana pod broń warta Legii prezentowała broń przechodzącym kompaniom. [...] Kapitułująca Francja składała niemy hołd walczącej Polsce.
26	5	UMIERA IGNACY JAN PADEREWSKI	29 VI 1941	W Nowym Jorku zmarł jeden z najwybitniejszych polskich pianistów i mężów stanu, kompozytor i polityk Ignacy Jan Paderewski. Naczelnny Wódz gen. Władysław Sikorski wydał rozkaz, w którym napisał: zasługi Jego dla Sprawy Polskiej były niezmierzone. Sprawie tej oddał talent genialnego artysty. Zdobyte tym talentem sławę, cały swój osobisty urok i autorytet, cały majątek i cały wysiłek swego płomiennego i niezłomnego serca oddał na usługi Polski.
26	6	ARESztOWANIE GEN. STEFANA ROWECKIEGO „GROTA”	30 VI 1943	Gen. Stefan Rowecki został mianowany Komendantem Głównym ZWZ. Dokładnie po trzech lata później, już jako pierwszy Komendant Główny AK, został zaaresztowany przez Gestapo i stracony rok później w niemieckim obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen.
26	7	PRZEMÓWIENIE CYRANKIEWICZA	29 VI 1956	Premier PRL, Józef Cyrankiewicz w trakcie przemówienia radiowego nawiązującego do krwawego zdławienia przez komunistyczne władze poznańskiego strajku wypowiedział pamiętne, złowieszcze słowa: Każdy prowokator czy szaleniec, który odważy się podnieść rękę przeciw władzy ludowej, niech będzie pewny, że mu tę rękę władza ludowa odrąbie ...

26	8	Robotnicze protesty - czerwiec 1976	25 VI 1976	Robotnicze Protesty Czerwca 1976 stanowiły przejaw oporu społecznego wobec władzy komunistycznej w Polsce. W czerwcu 1976 roku robotnicy w Radomiu, Ursusie i Płocku protestowali przeciw podwyżkom cen żywności i represjom gospodarczym. Totalitarna władza PRL stosowała represje wobec protestujących, w tym aresztowania, zwolnienia z pracy i szykany. Przekazanie kolejnym pokoleniom prawdy historycznej o odwadze obywateli i ich walce o prawa pracownicze oraz godność w warunkach systemu totalitarnego.
26	9	Umiera ks. prof. Józef Tischner	28 VI 2000	Studiował filozofię i teologię na Akademii Teologii Katolickiej oraz Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie obronił pracę doktorską z filozofii, napisaną pod kierunkiem Romana Ingardena. W 1955 roku przyjął święcenia kapłańskie, jednocześnie rozwijając swoje zainteresowania filozoficzne, które doprowadziły Go do personalizmu oraz fenomenologii. Stał się aktywnym uczestnikiem życia intelektualnego i cenionym wykładowcą filozofii na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Jednym z kluczowych zagadnień, które poruszał, była problematyka dramatu egzystencjalnego oraz relacja ludzkiej wolności i odpowiedzialności. Ważnym rysem Jego życia i twórczości było przywiązanie do góralskiej tradycji, której wartości – prostota, szczerłość, odwaga i solidarność – doskonale wyrażają istotę człowieczeństwa.
26	10	USTAWA O KINEMATOGRAFII – PISF	30 VI 2005	Polski Instytut Sztuki Filmowej (PISF) jest państwową osobą prawną, która powstała w 2005 r. w celu wspierania rozwoju kinematografii. Instytut funkcjonuje na podstawie Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii, Ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej oraz statutu.
26	11	POLSKA W UE – PREZYDENCJA POLSKI W RADZIE UE	1 VII 2011	Rozpoczęła się półroczna prezydencja Polski w Radzie Unii Europejskiej. Przez okres sześciu miesięcy Polska stała się centrum unijnym i mimo, że po raz pierwszy pełniła tak istotną rolę w UE, to podejmowane w ramach prezydencji aktywności ocenione zostały pozytywnie. Do sukcesów polskiej prezydencji można zaliczyć bez wątpienia m.in. uzgodnienie umowy o wolnym handlu UE z Ukrainą, wypracowanie na forum unijnym porozumienia ws. utworzenia jednolitego systemu patentowego, zakończenie prac nad traktatem akcesyjnym z Chorwacją, przeprowadzenie „Krajowego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji 2011”, którego celem była popularyzacja kultury Polski. Podczas prezydencji przyjęto także rozporządzenia i szereg dyrektyw nazywanych „sześciopakiem”, wzmacniających koordynowanie finansów państw należących do strefy euro.